

SZERKESZTŐI IRADA:
Miklóspetzer 21. szám. (Postapost) havi a lap 1200 Ft. részét illeti.
Költségének egyenlő.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:
Videkre postán, vagy helyben házhoz hozva
Egy évre 16 Ft. Negyedévre 4 Ft.
Hártra 8 Ft. Egy hónap helyben 1 Ft 50 Kr.

Egyes szám ára 5 kr.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnep napokon.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvár, Belkőzp-utca 38. szám.

HIRDETESI DIJAK

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok
árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttéri cikkek

garmond sora után 20 kr. fizesendő.

Az „Ellenzék” perselye.

(1886. április óta.)

Az erdélyi Kulturregyletnek:

Filléres gyűjtés:

Bertha 4 frt — kr.
Összeg: 4 frt — kr.
Ez adva az eddigi kím-
lást 4973 frt II kr.
Együtt: 4977 frt II kr.

A háború.

Bármiként tekintünk is a kérdésre, a döntő körök eljárását a muszka készülődséssel szemben nem tudjuk megérteni. Mi a lényege a kérdésnek?

Egyszerűen az, hogy az orosz kormány rendkívüli csapat összpontosításokat eszközöl a monarchia közvetlen határain, olyan összpontosításokat, melyek egy hasonlítanak egy ellenünk intézendő második háború előkészületeihez, mint egyik tojás a másikhoz. Az orosz kormány e piszkálódásaiból csak a vak nem látja, hogy azoknak mi a céljuk? Második háborút indítani előbb-utóbb, talán pár hét, talán pár hónap múlva.

Nó már most mi lehet itt a feladat? Az önértékes és érdekeit kellően mérlegelni képes kormányra nézve? Nagyön egyszerű. Kérdést kell intézni a készülődsé szomszédaitól a fenyegető csapat összpontosítások célja felől. Meg kell kérdezni az orosz kormányt, hogy mivel tudja igazolni, vagy bár meenteni az eljárást, hogy egy békességes szomszédjának közvetlen határain száz meg száz ezer főnyi katonaságot helyez el s minden előkészületet megtesz egy esetleges támadásra.

Már most a felelet vagy kitérő és vértelmi lenne, vagy határozott és világos. Vagy azt válaszolná az orosz kormány, hogy a csapatösszpontosításokkal csak védelemre készülődik, csak határait akarja megerősíteni. Ez a felelet kézzelfoghatólag kibuvó ajtó lenne, melynek küszöbén meg lehetne fogni az orosz kormányt, ha viszont a mi kormányunk határozottan kijelentené, hivatalos alakban, hogy Ausztria és Magyarország még a legtávolabbról sem gondol Oroszország megtámadására, köztudomásúlag abszolút mi sem indokolja azt, hogy ő mireánk olyan fenyegető rendszabályokhoz folyamodjék. S ha Oroszország e loyális kijelentés dacára is folytatná készülődéseit: akkor egy erélyes kormány, mely fölismeri a helyes következményeit, azonnal deklarálná a háborút.

Igenis: a háborút. S azt erélyesen azonnal meg is indítaná.

Bocsánatot kérünk, de az a tétovázó, habozó, félénkséget eláruló magatartás, melyet Bécsben e kritikus napokban követtek, sem a monarchia tekintélyét nem képes megóvni, sem a fészkelődő Oroszországra nem lehet imponáló. Az isten szerelmére: mit akarunk a bécsi „intéző” körök? A háborút kikerülni? Helyes. Minden áron kikerülni? Nem helyes. Mire vezet az, ha szemben a muszka készülődséssel, mi is csak arra szorítkozunk, hogy néhány millió forint kidobásával szintén csak néhány száz katonánkat összpontosítsuk a galicziai határon?

Bizonynyára sokkalta végzetesebb következményekre. Ha oda állítjuk mi is a katonáinkat a galicziai határokra, hogy farkasszemet nézzenek a muszka csapatokkal: akkor csak két lehetőség van.

Vagy megijed az orosz s belátja, hogy mivelünk nem lehet tréfálni, mert készek vagyunk az ide dobott keztyűt fölvenni. Ez esetben visszavonja csapatait a mi határainktól s akkor mi is visszarendelhetjük bakáinkat.

Am hát ha nem retten meg az orosz a mi csapatmozgalmainktól? Ugyebár, akkor mégis csak háborúra kerül a sor, melynek azonban meglesz az a hátránya, hogy minél később következik be ez az időpont, tehát minél tovább néznének farkasszemet a két ellenségés fél csapatai egyetlen golyóváltás nélkül: annál inkább elgyöngylenék pénzügyileg.

Tessék csak elképzelni, hogy 2—3 százezer katona élelmezése és mozgósítása is csak egy néhány hétig milyen rettenetes pénzbeli áldozatot követelne. Éppen annyit, mint ha tűzbe vinnék őket.

Sőt többre. Ezalatt az idő alatt ugy Ausztriában, mint Magyarországon a legnagyobb bizonytalanság érzete uralkodnék s e bizonytalanság lidércszülya alatt a két ország népeinek közgazdasági érdekei irtózatossá károkat szenvednének. Egy ilyen vértelen háború közgazdaságilag talán még végzetesebb, mint ha a szembe állított hadak rövid idő alatt eldöntik a fegyvereikhez apellált kérdést. Hiszen eddig még csak az első szellője érintett a háborúnak helyesebben a háború lehetőségének, és a pénzpiac már is óriási hullámlásba jött; a legsolidabb értékpapíroknak, az állam adóssági kötvényeinek árfolyama egy hét alatt rohamosan leszállott, pedig attól csak nem lehet tartanunk,

hogy Ausztria és Magyarország, még egy szerencsétlenül végzett hadjárat esetében is, kötelezettségeinek ne legyen képes eleget tenni! Hát még a magánvállalatok értékei! P. o. a legelső magyar takarékpénztár részvényei egy hét alatt éppen 300 fittal csökkentek.

Hát az ilyen állapotot akarják permanenssé tenni Ausztria és Magyarország kormányai? És hát ha Oroszország, néhány heti vagy hónapi ijesztgetés után, visszavonja ugyan csapatait, miután jól ránk ijesztett és jól megfizettette velünk a vértelen háború árát; de egy év múlva ismételné a komédiát? Quid tunc?

Hiszen kérem szeretettel így, tulajdonképp egy puskalövés nélkül, tönkre tehet bennünket az orosz. Lelelni nem fogja ugyan egyetlen bakánkat sem, de azt egy pár év alatt megtelhetné ilyen taktikával, hogy egészen elvéreznék a financiaiiter. Ugy hogy midőn igazában a fegyveres döntésre kerülne a sor, teljesen képtelenek lennénk az akcióra.

Talán csak nem ilyen politikára szánták el magukat Bécsben?

Politikai hírek.

A magyar képviselőház szünnetelése. A képviselőház a karácsonyi ünnepek miatt szombatn tartotta utolsó ülését. A legközelebbi ülés határidejéül január 9-ike tűzött ki.

Megsemmisített mandátum. Emlékezhettek olvasóink, hogy a kármánbeszi kerületben megválasztott Doda Traján, hírhedt dákromán izgató kijelentette, hogy képviselői székét a magyar parlamentben nem foglalja, el sőt a választási jegyzőkönyvet, mely tudvalegileg a képviselőnek megbízólevélül szolgál, szintén nem adta be a képviselőházhoz. Ennek következtében a képviselőház összehívhatatlan bizottsága szombaton tartott ülésén a határozatok értelmében egyhangulag kimondotta, hogy Doda Traján, eljárása következtében elvesztette a képviselői megbízatást és helyébe új választás lesz elrendelendő.

Az örökjog kodifikációja. A rendkívül fontos kérdés, mely az összes magyar birakosságot oly mélyen érdekli. Az örökjog rendezéséről van szó, melyet a jogbágyaság megszűntetése után az 50 es években az idegen Bachrendszert úgy rendezett be, hogy a magyar elemet tönkre tegye, kiforgatván őt az őseiről örökölt földbirtokból. Ez a dolog az, mely a nemzetre valóóság életkérdés s mégis 20 év óta csak most tudtak sort keríteni kormányaink annak rendezésére. Pedig 20 év alatt mennyi ősi magyar birtokot meg lehetett volna menteni az idegen kézre való jutástól! Most végre az igazságügyminiszterium új államtitkára: Te-

leszki István egy javaslatot készített az örökjogról, melyet a képviselőház igazságügyi bizottsága szombaton kezdett tárgyalni. A javaslatot elsőnek szólott Chorin Ferencz (mérnökelt ellenzéki), a ki helytelennek tartja, hogy az örökjogot kodifikálni akarják a házassági és család jog nélkül, holott a három dolog olyan kapcsolatban áll egymással, hogy lehetetlen p. o. az örökjog számos kérdését megoldani a nélkül, hogy a családi és házassági jogot is tárgyaljuk. Helyteleníti Chorin a javaslatban nyilvánuló azon tendenciát is, mely a nagybirtokok (aristokrácia) képviseletének kedvez, még pedig a kis- és középbirtok rovására. Beltsich Guisztáv (kormánypárti) is ellene szól a hitbizományok további szaporításának. A javaslat általános tárgyalását tegnap (vasárnap) folytatta a bizottság.

Elmaradt interpellációk. A kültügyi helyszere, de főképpen az összes sajátos és a bürökzen nyilvánuló nyugtalanságokra vonatkozólag, a magyarországi ellenzéki pártok körében több nap óta volt megbeszélés tárgya, hogy történelmére interpelláció a képviselőházban vagy ne történjék? Ugy döntötték el azonban, hogy ez idő szerint ne történjék. Ehhez a megállapodáshoz ma Vadna y Andor is, aki az ellenzéki pártok egyikéhez sem tartozik, s aki ma, a saját impulzusából interpellálni akart, szintén hozzá járult.

A képviselőházból.

Budapest, decz. 17.

A ház mai ülése iránt igen nagy érdeklődés mutatkozott. A képviselők nagy számban jelentek meg, s a karzatokon csak úgy szorongott a közönség.

Az érdeklődést az keltette fel, hogy a közoktatási miniszter válasza a Pulszky ügyben tett interpellációkra, mára volt kitűzve.

Elnök az ülést déli 12 órakor megnyitván, a ház nehágy bejelentést hallgatott meg.

Gál Jenő (felvinczi) a mentelmi bizottság jelentéseit mutatja be párvialad vétésével vádolt Györffy Gyula, Mikó Árpád, Ugron Gábor, Bokross Elek és a párvialad körüli segédkezéssel vádolt Törz Kálmán, Ábrányi Kornél, magánlakásért és becsületsértés vétségével vádolt Szabó Lajos, becsületsértéssel vádolt Pázmány Dénes és Kende Mihály mentelmi ügyében.

Ezután a vallás- és közoktatási miniszter válaszolt a muzeum és országos képtár ügyében hozza intézett interpellációkra.

Pulszky ügye.

A nemzeti muzeum körében észlelt visszaélések tárgyában Polónyi és Komlósi által tett interpellációkra Trefort miniszter a következőképen válaszolt.

T. képviselőház! Polónyi Géza t. képviselő ur november 30-án interpellációt in-

tézett hozzám a nemzeti muzeum és országos képtár ügyében. (Halljuk! Halljuk!) Ugyanezen interpellációt ismételte dr. Komlóssy Ferencz t. képviselő ur, melyre szintén lesz szerencsém válaszolni.

En ezen interpellációkra multkor talán azonnal válaszolhattam volna, miután az illető intézetek állapotát ismerem és mindarról, a mi a művészet, az iparművészet tekintetében történik, tájékozva vagyok; azonban opportunusnak tartottam nem válaszolni rögtön, hanem kívántam, hogy ezen ügy kellő uton felderítettessék, valamint magukra a panaszokra nézve, ugy azon urak tekintetében is, kik ellen ezen panaszok irányitva voltak. Azt hiszem, hogy e tekintetben egyetértett velem a t. képviselő ur is, mert ha ily kérdések szóba jönnek, kell hogy azok alaposan felderítettessék. (Helyeslés.)

Ennek következtében kiküldöttem egy bizottságot, és méltóztatik tudni, hogy nem jártam el pártszempontból, vagy talán a kameraderia szellemében, hanem felkértem Grünwald Béla, Irányi Daniel képviselő urakét és magát az interpelláló képviselő urat is. Megvalloim, hogy ha Komlóssy képviselő ur nem nyilatkozott volna ugy, hogy ő a dologról abszolút nem tud többet annál, a mit a reggeli lapokban olvasott, őt is felkértem volna, s abszolút semmi kifogásom nem lett volna, hogy ő is benn legyen e bizottságban.

Ezen bizottság az nap, november 30-án, összejött és működött folytonosan a tegnapi napig. Megnézte az intézeteket, megvizsgálta ott az állapotokat, kihallgatta az illető igazgatókat és tiszteltetés tárgyalta mindezen kérdéseket, tanácskozott és végre tegnap este kaptam meg ezen bizottság jelentését.

E jelentés megezáfolja a vádakat, felderíti az állapotokat és 12 szakaszban pontosul össze annak lényege. Én örömmel olvastam el e jelentést; mert azt láttam, hogy azon állapotok, melyek iránt a hírek a városban szárnyaltak, abszolút nem léteznek, és mert ezen vizsgálatból kiderült, hogy az igazgatók nem bűnösök.

Sajátoság volna, ha én most el akar-nám recitálni ezen hosszú jelentés tartalmát s azért arra bátorodom felkérni a t. házat, hogy méltóztatassék — azt hiszem ösz-sze — a házszabályokkal — ezen jelentést felolvasni, mert ebben benn van az általam mondandó és adható válasznak lényege.

De még egy kéresem van, az, hogy méltóztatassék megengedni, hogy t. barátom, Berzevicsy Albert, ki ugy is a közoktatásiügyi miniszteriumban államtitkár, és engem igen gyakran helyettesít, olvassa fel e jelentést. Tulajdonképpen az én feladatom volna azt felolvasni, de előre haladott koromnál fogva hangom nem oly erős, mint volt tiz esztendővel ezelőtt.

Erre Berzevicsy államtitkár felolvasta a bizottság részletes jelentését, s ezután Trefort így folytatta beszédét:

T. ház! Ezen jelentésben a dolgok lényegére nézve meg van adva a válasz és én azt hiszem, hogy ezen jelentés, valamint a t. ház és az ország, ugy a t. interpelláló urak megnyugtatóására is szolgál, mert meg vagyok győződve, hogy őket ezen ügyben

nak sok pénzt és szavazzatok a kabalapataki erdő árából egy (mit?) . . . Egy szobrot. S. F.

Charmian.

Angolból fordította: Amica.

VIII.

(Folytatás.)

(24)

Lord Lorraine egy pár lépést hátrál, sápadt arcát a harag sötét pirja futja el, egész a haja gyökéréig.

— Nagyon sajnálom, kezdi.

— Én is sajnálom! szakitom félbe hirtelen, s további szónéklül el haladok mellette olyan méltósággal, a milyenne képes vagyok, s ott hagyom ötlet állva a szoba közepén megnémulva a dültől s bosszúságtól.

Midőn Charmiánnal találkozom egyetlen egy kérdést sem intéz hozzám; majd nem azt remélem, hogy nem gyantit semmit, modora oly szelid és nyugodt. Ugy látszik, hogy a reggeli orkán helyét egy nagy szélcsend követte, és ezt nem tudom másképen értelmezni, mint ha azt gondolom, hogy egy új románnyal biztatja magát, azt képzeli, hogy a tegnapi éjjeli meggyőződése téves volt, hogy Lord Lorraine csak próbára akarta tenni, s majd visszatér hozzá a azt gondolja, hogy nyomorult gyermekes csinnnyáért eléggé megbüntette.

De tudva a mit tudok, majd megszakad a szívem midőn rá nézek. Főlek vele bár egy pillanatig egyedül maradni, ne hogy azt kérdezze tőlem, hogy Lord Lorraine miért hivatott, vagy a mi még rosszabb, lázasan kérdezze, hogy mit gondolok, ha vajjon csak próbára akarja-e ötlet tenni, és megtanítani, hogy máskor, hogy vi-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCÁJA.

1887 december 19.

Vétke m.

Gyarló vagyok — hisz ember a nevem.
Sok vétke súlya fekszik lelkemen;
Sok vétke súlya, bűnös öntudat,
Mely megzavarja néha nyugtalmat.

Álmatlan ilye néma éjszákán,
Titkot beszélt hozzám a szent magány;
Szívem vergődött nagy nyomás alatt,
A míg az éj ismét tovább haladt.

S a felkelő nap első sugarán
Egy égi szén vándor pillant rám;
S a megbocsátást kérni nem merém,
Mert biztató fény nem hatot felém.

Es most, mióta megbüvölt szemed,
Oh jaj! nekem megtérni sem lehet!
Most mindennek közt bűnöm legnagyobb,
Bálynymádó gyöngye lény vagyok!

Aggódom is e szörnyű bűnömön,
S egy érzem, hogy már is bűnhődöm.
Mert ég e szív, a kin tüzében ég —
Rá tenger ár se volna tán elég;

Azért megváltást soh'se kérek én,
Mert van velem még biztató remény,
Hisz nagy bűnömnek neve szereltem —
— S ezért az Isten megbocsát nekem!

Szabó Jenő.

Alázatos vélemény.

Én, aldlóított, ki ezen némes város dolait szerény tehetőségeimtel kitelhető módon

kisérem immár esztendők óta figyelemmel, fizikai belső térfogatomat teljesen elöntő mely megdöbbenéssel olvasám ki az „Ell.” pénteki numerusában dr. Salamon cikikéből azt, hogy a városi orvosok nem igen érdeklők meg tulajdonképpen még azt a szerényke fizetőséget sem, melyet Szabó Ádám városi pénztáros, természetes csimája sarkanytájának mérges püngése közben, számukra minden hó harmanezadik napján kiakolbólít a sárkányfogakkal örszött városi kassából.

Centumpátterek! Én, aldlóított, ki ezen némes város dolgait stb. tisztelettel terjesztem ezenel színeket els lenn következő alázatos véleményemet e velőkg ható kinos ügyben, melynek első hallására is marozangoló rosz érzések rohanták meg vad üvöltéssel fizikai belső térfogatomat. Mert főben járó crimet látok abban, ha valaki a fent nevezett orvosi hivatalt azzal vádolja, hogy mostani fizetésére nem szolgál rá. Hogy nem örkődik a polgárság egészségségűgye fölött. Hogy elmulasztott olyan kötelességeket, melyek ható körébe esvén, számára első rangon kötelezők.

Nem, centumpátterek! Én tudom, én látam, én vigyáztam a hüsz szemnél élesebb tekintettel ezt a dolgot, s valloim őszinte meggyőződéssel, hogy Kolozsvár sz. kir. város fent nevezett orvosi hivatala mindent elvége a polgárok egészsége érdekében — a mi tőle telik . . .

Láttam például városi orvost, ki néma borongással leskelődött fényes tavaszi reg-

gelen az édes, friss levegőbe. Láttam orvost, ki a nyári eső által tisztára lemosott utca kövezetét ügyelte lélekbeli kidőlő roppantatul okos figyelemmel. Láttam még egy másik orvost, ki a lehulló kristályos eső cseppek felé szorgolgotott anynyi odaadással, mintba a perpetnum nobile föltalálása árán reménykedett volna bejutni a francia Akadémia azon megüressedett székebe, melytől Jules Claretie minden odatolakodó halandót természetes angol lynche-boxokkal ver vissza.

Mit jelent pedig, centumpátterek, mindez?

Ez azt jelenti, hogy míg mi tág tüdővel szívjuk fizikai belső térfogatunkban az édes tavaszi luftot: nem tudjuk, nem is képzeljük azt, hogy azon gyalázatos luftban egy szál bacillus gomba keseríti a felő ügyelő doktor lelki életének belső térfogatát. Ő látja e gombát, mi nem. Ő meg akarja menteni hüsröstjaink fibrovázálait, larynxünk nyálkás hártya alakulatait ezen fertelmes bacillus pityke mérgező hatásai elől. Oh hát van-e nemesebb hivatás, centumpátterek, a mentés munkájával, midőn az alattomosan felénk nyulalongó gomba már majdnem torkunkra forasztja halált hozó kan-macska körmeit?

Avagy az eső után flaszerzen maradt rémet vegyük például. Mit tudjuk mi, oh és mit tudok ti, hogy a tisztának látszó utcakövezet valamely rejlett piczúrka zugolykájában nem maradt e dugoa valamelyik ragadós nyavalyának a nucleolusa? Ő ki hivatva van megmenteni e ragadós polgárait hasonló orvtámadásoktól, ő — mondom — hallja mint motoszál — tikk —

semmi sem indította csak az ügy, a művészet és országos gyűjtemények iránti érdeklődés. (Helyeslés.)

Ehhez mégia hozzá kell fűzöm két dolgot. A jelentésből kiderül ugyan, de ismétlem, hogy a vizsgálat lefolyása alatt a régiségár őr dr. Hampel József, hozzám jött és kijelentette, hogy véletlenül észrevette, hogy egy becses érem egy kereskedő kirakataiban van és ebből rájött, hogy az érmék közül néhány darab hiányzik. Ennek folytán, t. ház, én a kir. ügyészséghez fordultam és általa az ügyet a bírósághoz tettem át. Ha az eredményről értesítve leszek be fogom azt jelenteni a t. háznak. Néhány hét múlva a vallás- és közoktatásiügyi minisztérium költségvetésének tárgyalása alkalmával a muzeum, valamint az országos képtár kérdése is napirenden lévő, képes leszek még további felvilágosításokat adni, valamint minden képviselőnek joga és alkalmja lesz az ügyhöz akkor hozzászólni. (Helyeslés.)

A mi a jövőt illeti, ismétlem, hogy az a bizottság, a mely most működött, szakfőnökkel kiegészítve, tovább is fog működni: és én fel fogom azt kérni, hogy tanulmányozza a dolgot és a mennyiben hiányokat tapasztal, arról nekem jelentést és javaslatokat tegyen és én örömmel fogom azokat életbe léptetni. (Helyeslés.)

Ezek után nem marad egyéb hátra, mint kérnem a t. házat, hogy méltóztassék választatot tudomásul venni, de felkérem a fizesztelt interpelláló képviselő urakat is, nem a saját érdekében, sem az igazgató érdekében, de az ügy érdekében, hogy méltóztassanak választatot tudomásul venni, annál inkább, mert mint mondtam, egynehány hét múlva a muzeum ügye a budget tárgyalása alkalmával ugyis napirenden lesz és joga lesz minden képviselőnek ahhoz hozzászólni. (Helyeslés jobboldalon.)

A miniszter választás Polónyi Géza, egy a vádolt személyekre vonatkozó korrekt nyilatkozattal vette tudomásul; mely után a kérdés személyi és becsületbeli része teljesen be van fejezve.

Személyes kérdésben Pulszky Károly is fetszálalt, és Polónyi beszédében, a netalán vádként hangzható megjegyzéseket visszautasította. Kijelenté továbbá, hogy a mi az újonnan felhozott ténybeli adatokat illeti, azokra nézve a maga idején és helyén alkalmat fog venni a helyreigazításra.

Végül Trefort még egyszer szolt, földaritván, hogy ugy Irányi, mint Polónyi, miért nem írták alá a bizottság jelentését.

Háboru küszöbén.

A helyzet.

Háboru hírével van tele minden ujság; arról társalognak az emberek mindenfelé és szünetlen. A sok ijesztgetés már megtette hatását a tőzsdékre: bécsi és budapesti tőzsdéken az értékpapírok ára rohamosan hanyatlis, még állampapírok, a járadék, is napokint csökken. Bécsben a „döntő” jkrok tanácskoznak folyvást és készülődnek. Egyszóval a háborúról csak az választ még el, hogy Oroszország vagy mi megüzenjük a háborút s valamelyikünk elcsússz az első ágyut.

Oroszország tervei

Hogy tulajdonképp mit akar a muszka: megtudhatjuk két angol világlap jelentéséből, melyek mindig jól vannak értesülve.

sejle magát, és hogy bizonyosan vissza fog hozzá térni midőn azt gondolja, hogy bolondsággáért eléggé meglakolt?

De Charmián nem kérdez tőlem semmit. Még arczatát so tanulmányozza, sirásból kidagadt szempilláimat, mit a rózsavir nem képes rendes formájukba visszaterelni, nem veszi észre. A Lord Lorrainenal való értekezés után egyenesen a saját szobámba mentem, előbb bezártam az ajtót, és aztán leborultam az ágyra, és úgy sirtam, a hogy nem sirtam azon nap óta, midőn Tranquillában megtudtam, hogy Prentiss Jack nem az én szeretőm, hanem a Charmiáné.

Sírássomnak drágán edtem meg az árát, mert veres szemekkel voltam képtelen a villásgrelinél megjelenni, s miután az asztalnál szembe ültem Charmiánal, fölttem, hogy figyelmezt nem kerülöm ki. De kellemesen csalódtam. Ő nem nézett reám, és nem intézett kérdéseket hozzám. És bár nagyon jól tudom, hogy minő bü reménység az mivel ő magát biztosítja, de elég gyáva vagyok örülni, hogy nem kér tőlem felvilágosítást.

Villás reggeli után ki kocsikázunk Charmián, én és az öreg Purefoy néni; és szután látogatók jönnek az öreg nénihez, és Charmián az ő Braton osipkés rózsza szín selyem tea ruhájában oly szép és kedves mint rendesen, ambar én úgy találom, hogy egy kissé halavány, vagy talán csak az a rózsza színű ruha teszi azt.

A mi engemet illet, én olyan vagyok, mintha álmodnám. Ugy tetszik mintha csak tegnap lett volna midőn betegg sirtam magamat azért, mert Charmián elvette tőlem szeretőmet, és most azért fáj a szívem, mert én vettem el az ő szeretőjét. Az a gondolat, hogy házassági ajánlatot kaptam, még pedig egy gróftól, legkevésbé sem bizaleg hiúságomnak.

E két lap (a Times és Standard) egyhangulag annak a meggyőződésüknek adnak kifejezést, hogy Oroszországnak kedve van a háborura és egy tavasszal indítandó háborura készül.

A Times bécsi levelezője azt jelenti, hogy az ottani hangulat kedvező arra nézve, hogy Oroszországnak ultimátum küldessék és kedvezőtlen válasz esetéa gyorsan vonuljanak be az osztrák-magyar és német csapatok orosz területre.

Németország és Ausztria-Magyarország békét kívánnak, de olyan békét, mely biztosságot jelentessen és megszabadítsa őket a katonai terhekől. De ez csak úgy érhető el, hogy a támadó szomszéd vagy megadásra kényszerítessék, vagy pedig mérkőzésre legyen kénytelenek. Most Oroszországtól függ, hogy melyik alternatívát akarja elfogadni.

A Standard szerint megint fölmerült az az indítvány, hogy Oroszországtól felvilágosítást kérjenek, vagy pedig Németország, Ausztria-Magyarország és Olaszország együttes komoly felszólítást intézzene a határon történő ocsapatőrítések miatt. Kálnoky gróf, a ki ebbe vonakodott beleegyezni a múlt héten, most állítólag beleegyeznek.

Tanácskozások Bécsben.

Tudjuk, hogy a király, az ott folyamatban levő közös miniszteri tanácskozásokra meghívta Bpestől Tisza K. miniszterelnököt is. Br. Fejérváry Géza honvédelmi miniszter már korábban felutazott volt Bécsbe.

A bécsi tanácskozásokról ma délig (1887. decz. 19.) a következő tudósításaink vannak:

Fejérváry Géza br. honvédelmi min. péntek-n több órai tanácskozásokat folytatott a kö ü hadügyi miniszterrel.

Tisza K. min. elnök, Orosz br. min. és dr. Matiekovics államtitkár szombatn este Bécsbe érkeztek s Tisza K. min. elnök megérkezése után nemokára konferált Kálnoky gr. közös külügyi miniszterrel és Szógyény osztályfőnökkel.

Lehetséges, hogy a bekövetkezendő közös miniszteri értekezletek, a melyek nevezetesen az esetleg szükséges-kké váló katonai intézkedések pénzügyi oldalára fognak vonatkozni, már be is lesznek fejezve.

Egészenb véve oly eszegrül van szó, mely az 52 és fél millió hitel még felhasználatlan maradásánál is kisebb. Miután ennek hovaforrítását a delegációk a vártumát előzetesen kinyerői szükségének nem mutatkozik, a mindkét részben levő pénzügyminiszterek azon helyzetben vannak, hogy az esedékes hányadot fedezhetik.

Illetékes körökben egyetlen momentum sem ismeretes, mely a tözsdén terjedő panikához idokolható.

A német trónörökös baja.

A német trónörökös gége-hajában, mely újabb erősebb tünetekhez lépett fel a vizsgáló orvosok a következő tüneteket vették észre: Elvastagodás állott be, mely a baloldali alhangszál középső öbödére szorítkozik. Az elvastagodás halvány rózsaszínű s nem bir azon világos, vörös, izgatottnak látszó külsővel, minővel a rák e helyen rendszeren birni szokott. A dagadás körülbelül oly nagy, mint egy fél borsószem s könnyen kiirtható lenne. De mivel akkor ismét gyuladás állhat be, Mackenzie erőnűvi beavatkozást nem tart tanácsosnak, legalább mostanra nem. Ha a daganat nőne, talán fogóval való kiirtása lesz szükséges.

A daganat esékely tarjedelmé jelenleg a legesekélyebb mértékben sem csökkentette a légeső terjedelmét s semmiféle vészely

darabot játszik, melyben én nem találom semmi dallamot, de azért e barbar zene még is megnyeri tetszésemet.

— Coventry kisasszony nagyon mélyen elgondolkozott, mondja az ifjú?

— Oh bosszantatót kérek! — Beszél hozzám.

— Csak azt kérdeztem, hogy olvast-e Jules Vernének a holdról irt könyvét. Oly mélyen elmerült a hold nézésébe, mint ha annak földrajzat tanulmányozná, — s azon gondolkodik, — hogy hogy mehesen oda.

— En nem a holdról gondolkoztam. Azon gondolkoztam, hogy némely embereket mennyire nem tudnak megérteni és méltányolni.

— Remélem hogy nem saját magát érti?

Mosolyogva rázom a fejemet. Charmiánra gondoltam, és arra, hogy mi fog történni akkor, ha itt létem alatt nem jön többé az Earls Gate házba. — Most már tudom hogy Charmiánt soha sem veszi feleségül. Egész határozottsággal mondta nekem hogy még akkor sem venné el, ha rajta kívül nem volna más nő a világon; — hogy szemei megnyitk az arra a tényre, hogy Charmián nem az ő feleségének való. És én oszálkozom, hogy miután ő az az ember a ki, — hogy is tévedhetett valaha itéletében annyira, hogy Charmiánt magához valónak tartja.

De hogy fog Charmián lemondani róla? Mi lesz akkor ha megtudja hogy nincs szándékában neki megbecsülni — a hogy ő a megbecsültét érti — vagy hogy viszonyukat megújítsa! Félek hogy megezekad a szíve.

Pedig ha holnap megesküdének, lehet hogy kevés ideig véghetetlen boldog volna, de ha érezné hogy szerelme mily kevés vi-

sem forog fenn a lélegzés akadályozása iránt. A gége többi része kissé gyuladt, de a jobboldali hangszálnak csaknem természetes színe van. Ezt nagyon kielégítőnek tartják, mert azt bizonyítja, hogy a betegség nem terjed ki a gége jobb felére. A trónörökös kitűnően úsz ki, kitűnő étvágygal eszik s ha jó az idő, nagy sétákat tesz. Az orvosok tanácsára ha rossz idő van otthon marad és nem tesz sétákat.

Az orvosok egyetértőleg azt állítják, hogy a trónörökös esete a legabnormisabb, mely valaha előfordult s ez okozza az orvosok nagyon eltérő nyilatkozatait. A baj saját-zerű voltát jellemzi a következő eset. Mackenzie táviratilag sürgősen rendelték ide, mert azt hitték, veszély forog fenn. Mikor ideért, kitűnt, hogy semmi vészely nem forog fenn. Ez is azt bizonyítja, hogy az orvosok még mindig nem látják tisztán a helyzetet, de mindinkább azon nézethez hajlanak, hogy a betegség még sem rák lesz.

MINDENFÉLE

Kolozsvár, decembar 19.

— A királyi család Budapesten.

A királyi család az eddigi intézkedések szerint január elején az egész udvartartással együtt huzamosabb tartózkodásra Budapestre szándékozik jönni, ahol ezen idő alatt — a farang elején — udvari bált is terveznek. Ez alkalommal a trónörökös pár is több napot fog Budapesten tölteni.

— Kinevezés.

A pénzügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök: Tóth József rendelkezési állapotban levő pénzügyi titkár a nagyszabau pénzügyigazgatósághoz ideiglenes minőségű osztályu számvisztő nevezte ki.

— A szilvágyi helyi érdekű vasut műtárendőri bejárását, a közmunka és közlekedésügyi miniszter Gyöngyösi János miniszteri osztálytanácsos vezetésével elrendelte, s megkezdésének határidejéül decembar hó 20-ának délelőtti 9 óráját, összejöveteli helyül pedig a nagykirályi állomás felvételi épületét tűzte ki. A bizottság vezetője felhatalmazást nyert, hogy amennyiben a bejárás folyamán akadály fel nem merülne, a megnyitási engedélyt a helyszínen élő szóval megadhassa.

— Szolnokdokokamegye közigazgatási bizottsága a hó 9-én tartotta meg rendes havi ülését Deesen a megyeház nagy termében Br. Bánffy Dező elnöke alatt. A rendes havi jelenésben kívül főleg egy korcsma ügyben beadott felelbeszés provokált hosszabb vitát. A tanügyi és közegészségügyi állapotokról felolvasott jelentések igen kedvezők.

— A nagyenyedi műkedvelői társulat, mely a közönség buzgó támogatása mellett folytatja évek óta kultur lis működését karácsony harmadnapján népzerű tudományos felolvasással egybekötött körö: télyt rendez.

— Kaszinó gyűlés. A nagyenyedi kaszinó tagjai tegnap tartották a g ez évi közgyűléstüket br. Splényi Henrik igazgató elnöke alatt. A gyűlésen a jövő évi költségvetést is megállapították s tisztviselőket választottak. A kaszinó szép pártolásnak örvend s 77 tagja van.

— Brassói hírek. A magyar kisdödvő intézetek karácsony előestéjén, illetve délutánján, az idén is szép karácsonyi ünnepélyt rendeznek karácsony-fával. — A rom. kath. jótékony-sági öngyűlet karácsonyfa ünnepélyét h. hó 24-én d. u. 4 órakor tartja meg a Nr. 1. nagytermében. A öngyűlet sok gyermekeket fog ellátni ruhával s az ünnepély leléptidij mellett lesz. — Az Emke perselyei nagy számban helyeztek el a közintézetekben nyilvános helyeken. — El-

fogtak tegnapelőtt két románba átszőkní akaró utazót hamis uleveleik miatt. — Tűzet jelzett szombaton este 6 órakor a tűzoltó toronyórság. A tűz Szentpéteren dühöngött.

— Literát-Pasztélyi párba) ügyében Kiss Gyula vizsgálóbíró befejezte a vizsgálatot s az iratokat áttette a királyi ügyészhez. A végfárgyalás, miután ennek minden feltételei meg vannak, valószí nülög közvetlen megidézés alapján talán még ez évben meg lesz.

— Műkedvelői előndást rendez Szamos Ujvárt az ottani műkedvelő-társaság Karácsony másodnapján; előjáték Szigligeti József „Jó fiúkai” cz. vígjátékát. A tiszta bevétel felét az Orsz. Sínész Egyesület segélyalap javára szánták.

— Kulturmozgalom a kaszárnyában, és ezim alatt a következő érdekes dolgot írja a „Sz. H.”: A szegedi kaszárnyában fölolvastatásnak alakult a bakakból. Ugy történt a dolog, hogy az ezred negyedik századában Schwarz szakaszvezető összehívta a század felhívását, és értekezletet tartott velük s felhívta őket, hogy alakítsanak olvasókört. A tagsági díj naponta egy krajczár; a begyűlt összegből veszik meg az olvasni valót. A szakaszvezető olvasóterem felajánlotta a szobáját. A jó fiúk örömmel fogadták el a tervet. Össze-kák a filleket, alapszabályokat készítettek és választottak előködt, pénztárnokot, ellenőrt és bizottsági tagokat. Több lapot jratnak s ezenkívül hetenkint háromszor felolvasást tartanak.

— Tömeges öngyilkosok a fővárosban. Nem kevesebb mint négy öngyilkossági esetről szolt ez alkalommal a krónika s mind a négy eset a fővárosban 24 óra lefolyása alatt történt. A vároban egy sétatérn ma korán reggel egy fára főlakasztva találák Seitz Károly napidíjast, kit a nyomor vitt halálba. — A Gyöngyötyuk utca 10. számú házban Makai Anna, 24 éves nő, ivott mérget, mert lakásadónője folyton zaklatta adóssága miatt. Sérülés nem életszélyes. — A oszár-fürdőben Singer Farkas, boltiszolga, lőttemagát vállon, de szerencsére nem súlyosan, mert a golyót később sajátkezileg vette ki a sebből. Tettének oka életunalom. — Ugyanezen okból ivott mérget Szabó Antalné 47 éves, munkásszony a Ferencz-utca 3. számú házban, kórházban alólják.

— Hazai hírek. Szabadkáról írják, hogy Matusich József, a szabadkai polgármester unokatestvére, — ki Eszéken mesterlegény volt, — mielőtt a polgármester meghívta — hivatalnoknak egyes felektől beszédte a pnt, hogy adójutát lefizeti, azonban az átvett összeget elverte, maga pedig megszökött. — Katonai expedíció. Egyik aradi lap írja, hogy az ott állomásozó gyalogezred negyedik felzászlóalja a 14. és 16-ik század Fehértemplomra utazott. Az expedíció oszlja, mint az idézett forrás írja, az, hogy a Fehértemplomban, illetve a környékben elharapozott és lönyan veszélyessé válható népmozgalmat lecsendesítse. Nem lehetetlen, hogy Temesmegye közigazgatási bizottságának megkeresésére küldték le a katonákat s ekkor a kustélyi zavargásokról lehet szó. — Szélműködés az élettel. Szegedről írják: A szegedi rendőrség most egy bonyolított életbiztosítási ügygel foglalkozik. Egy iteni hivatalnok, ki élete jó részét betegben, ágyban töltötte, nagy összeg erejéig biztosította életét s maga helyett az illető biztosító társaság orvosával egy teljesen egészséges embert vizsgáltatott meg. Az illető orvosnak azonban véletlenül tudomására esett a dolog s közölte ezt a társulattal, mely most jelentést tett a rendőrségnek. — Egész család megmérgezése. Siklóson szennvázó eset képezi a közbeszéd

szonására talál, akkor kimondhatatlan szerencsétlen lenne. — Hogy tudta az én szép királyném egész szívét lelkét egy olyan emberre vesztetelni, a ki érzelmeinek a tropikai hőséget csak unalmasnak találja, — aki határozott ellenkezésvet érez azon könnyed, élénk, vidám gyermekek modor ellen, mi eredetét az ereiben folyó afrikai vérből veszi?

— A legnagyobb emberek közül a kik éltek, igen sokan nem voltak méltányolva — mondja De Requencourt az ő lassu, komoly, merengő modorával — vagy legalább nem addig, míg száz év nem mult el haláluk után. — Nekem úgy tetszik, hogy mindig a legjobbak szenvednek — válaszolom. A közönséges ostoba embereknek legjobban van dolguk. Atalánosságban beszélve nekem úgy tetszik, hogy a bősök és igazak, mint vértanuk halnak meg.

— Vértanuk! ismétlé Charmián az ablakhoz jöve. Ki beszél a vértanukról? — Coventry kisasszony filozófál a holdvilág mellett, mondja a gróf mosolyogva. — Gondolkoztál valaha arról, hogy Josephine császárné mit érezhetett midőn Napoleón a romai királyt oda vitte hozzá? kérde Charmián merengő hangon. Az emberek a vértanukról beszélnek; de az a néhány pillanat a máglyán, mi ahoz képest, a mit ő szenvedett?

— Midőn a haza java van kérdésben, a személyes érzelmeiket hátrébe kell szorítani — mondja De Requencourt hűvel. De én azt hiszem hogy ő is szenvedett — mrt azt mondják, hogy nagyon szerette Josephint.

— Mit gondol a gróf, vajjon Josephin lemondott volna — férjéről Franciaországért? kérde Charmián,

tárgyát. Egy cseléd leány mult szerdán zenikummal megmérgezte gazdájának, Márk borkereskedőnek egész családját a hánzépét. A gyors orvosi segélynek sikert megemteni valamennyit, kivéve egy éves legényt, a kocsist, ki iszonyu kín között halt meg. A leányt elfogták. Előző tagadott, de később bevallotta bűnös szándékát. A leányt mi vitte a szöngyszandákra, — még nem vallotta be. — Eljen a szabadság! Horn Soma halott néptanítón a napokban elmezavar tünet mutatkozott. Az iskolába ugyanis „Egy szabadság” felkiáltással közöndött be. A növendékeit tanítás helyett táncoltatták, bajszokat ragasztott orruk alá. A határ a szegény, megőrült néptanító állását, moditaita és legközelebb az orsz. tőbblába szállítja. — Emberölés Szoboszlón. Napokban H. Szoboszlón egy agyonl szid ő vallás idegen ember halálát találtak az országuton. Nevéről kilelté illetékeségéről bővebb adatokat nem khattunk. A szoboszlói esendőről egy rosvott előéletű szoboszlói tőbert gyanuva még az nap letartóztalt.

— Gyilkos testvér. Fain János 20 éves vanyai földműves egy örökség ügy elintézését a napokban egy este élesre kővűt sertesölő késsel bátyja, Fain Antal lakására ment, hol rövid szóváltás után rántotta csizmaszárból a kést, báty megrobania s rajta 12 szurást ejtett. csak midőn látta, hogy áldozata kiszndett, hagyta el véres tette színhelyét. esendőrök még az éjjel elfogták. — Káshelyen Baronyi Ignác ottani lakos, 30 frtos alapítványt tett ottan közszóló.

— Külföldi hírek. A „Pungolo” egy napolyi orosz konzul ellen intézett merényletről hoz hírt. A konzul fején a arczán eszenvelő sérülést; sérülése azonban nem veszélyes. A merényletnek volt idejük elemenkülni. „Corriere della Sera” szerint a merénylet San Pasquale utcában, a konzul lakásán történt. E lap szerint csak egy merénylet volt, a konzul házában alkalmazott nevelő kedvese. Minthogy gyanakodott, hogy konzul s leány viszonyban állnak egymással — 1-ór a nevelőnél aztán a konzult támadta. — Bécsben Schor Márkus 52 éves ügyvéd, bizott pénzék elikkasztása miatt elfogt. A sikkasztott összeg több mint tízenöt forintot tesz ki. — Haldokló gyilkos. Tőszből táviratozzák, hogy Mallei Viktor, ki Mosettig pénztárnokot Ribos Ágnes róleány segélyével meggyilkolta. Életveszélyesen megbetegedett s most halálán feks a börtön kórházában.

— Kis hírek. Nagyváradon a szépiólet a téli idény alatt több felolvasó estély megtartott. határozta el. — Makón a vasutnál egy valóságos vaj bandát tartóztattak le kik fosztogatással foglalkoztak. — Szegeden ismét két híres betörő fogott a rendőrség, Borsi Ferencot és öccsét. — Thunron decz. 12-én egy nő 2 fia és egy leány gyermekét áldotta meg nyomorban élő férjét. — Badaen egy Haider Anna nevű szép leányt a vonat elg. — Sweiczből napokint lavinaomások híre érke, melyek sok szerencsétlenséget okoznak. — A Bolton a nap kban a „Habsburg nevi” hajó gaszteit a „Lindon”-nal s ez utóbli elcsúszott. — Londonban a kenyér kereset nélkül levők száma 29,498. Hum Sveti Martin horvát községben a pénzüloplop, a kivitték a mezőre, de nem tudván felnyitni hagyták. — Bordeauxban egy előkelő szép asszony tört döfött a szívébe, mert egy jótékony bázaron csak 35 frankot tudott árulni.

VÁROSI HIREK.

— A városi bizottság szombad. u. nagyerdeki közgyűlést tartott. Alap G. polgármester elnököt (br. Jósika S. főpán akadályozva levén) és a thetóság szervezeti szabályrendelete volt napirenden mindamellet a képviselő uraknak alig

— Minden esetre ha jó honleány volna.

Charmián tagadól rázza a fejét. A holdvilága az ő hosszu, csillagos halványszínű ruhájára esik, s az egész alakot tétőtől talpig e halvány fényár körül; arcát egy kissé felemelte, nagy rándos szemei a tiszta opál színű égbe rültek.

Szívem oly különös fájdalmat érez, mint réz nézek; egy homályos árnyalatszik háta meggett állani, — de oly bizonytalanul, mint árnyéka a holdvilágító padozaton.

Kinyitottam kezemet és megfogtam Charmiánt, hogy bizonyos legyek benne, hogy ő az.

— Charmián, ne állj hosszasanban nyitott ablaknál, mondom. Kérem a gróf legyen szives betenni. És enged meg, hogy teát hozzasek, vagy valamit, kezdél oly degek mint a jég.

De ő a fejét rázza, s nem engedi, hogy az ablakt betegyek. A gróf elsiest egy eszébe meleg teát, ambar Charmián nem mondja, hogy nincs szüksége reá.

— Mily szép lehet most a holdvilágnál a tranquillai régi kert! mondja Charmián, ugyan azon a sajtóságon álmodtam hangon. Zsuzsa, el tudom képzelni, hogy milyen, hát te?

— A széles utat szegélyző rózsáil árnyékát mint ha látám, mondom, a feldékre boruló borostyánnak minden levét oly tisztán látom, mint ha le volna fényképezve előttem.

— Mily holdgölgök voltunk ottan, te én! mondja Charmián.

(Folyt. köv.)

S Z O L D A R K .